

Módosító indítvány

**a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének Budapest I. kerület
Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete „A fás szárú növények és
zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól” szóló rendeletének
megalkotásáról szóló előterjesztéshez
a Képviselő-testület 2023. május 25-i rendes ülésére**

Tisztelt Képviselő-testület!

A zöldfelületek védelme mindannyiunk közös érdeke, így a rendelet alapvető céljával azonosulni tudunk. A jogalkotó arra törekszik, hogy a közterületen található zöldfelületek védelmét a növények számára élettanilag optimális környezeti adottságok kialakításával biztosítsa. Ennek érdekében a zöldfelületekre egyfajta közműként tekint, annak területigényével, védőtávolságaival. A klímaadaptációs feladatok a meglévő értékes zöldfelületek védelmét minőségi megőrzését valamint új mennyiségi zöldfelületek létrehozásának igényét jelentik. A belvárosi területeken olyan sűrű beépítettség, és közműhálózati lefedettség van, hogy jelenlegi szabályozás mellett is rendkívül körülményes-költséges-lehetetlen egy-egy fa elhelyezése, horizontális vagy vertikális zöldfelület létrehozása. Annak érdekében, hogy a zöldfelület létrehozása ilyen korlátos területeken mégis lehetségessé váljon a szakma jelenleg különféle védelembehelyezésekkel, a közmű szabályozások merev rendszerének szakmai előírás szintű feloldásával, új technológiák alkalmazásával igyekszik választ adni. Azaz igyekszünk minél közelebb menni a közművekhez, hogy egy-egy fasor létezhesen. Egy közműként megjelenő markáns szereplő, az eddigieknél komolyabb ütközéseket fog eredményezni a többi szerzett joggal rendelkező közművel. Leegyszerűsítve a terveken kevesebb és jelentősen költségesebb zöldfelület kialakítására alkalmas területet fogunk látni. Míg a parkokban és gyenge közműellátottsággal rendelkező területeken a szabályozás tartható és jelenthet minőségi javulást, gondosabb megőrzést, addig a parkokat egységes ökológiai rendszerbe összekötő fasorok létesíthetősége kérdésessé vagy rendkívül költséges utópiává válik (pl. teljes közműátrendezés, egységes közműsávok, közműalagútba történő összerendezés).

Felemlül továbbá a kérdés, hogy helyes eljárás-e rugalmasnak szánt szakmai szabályok rendeletben történő kimerevítése, konkrét szabványhivatkozások beemlése, mivel számtalan példa van arra, hogy ez nem megkönnyíti, hanem megnehezíti majd az új zöldfelületek létrehozását mind tervezési, hatósági, mint kivitelezési szempontból.

Jogi szempontból mérlegelendő, hogy nem egzakt fogalmak használata nem jelent-e majd alkalmazhatósági problémát, eredményezhet vitás helyzetet, ad-e lehetőséget szubjektív hatósági mérlegelésre és ez egészséges szabályozási környezet-e.

Az ingatlanberuházások köz és magán ingatlanon található zöldfelületek érintettsége esetén a zöldfelületek intenzívebb védelme indokolt, a hatósági eszköztár erősítése helyes. Ugyanakkor mérlegelendő, hogy javasoljuk, hogy a jelenleginél lehet-e a hatóság számára rugalmasabb egyedi mérlegelési lehetőséget biztosító eszköztárat biztosítani. Sok egyedi szituációra kell számítani. Talán helyesebb és célravezetőbb szakvélemény és favédelmi terv

alapján dönteni, mint rendeletbe vésett folyó-, köb-, és négyzetméterek alapján. Ez a betarthatóságot és a betartathatóságot is elősegíti.

A képviselő-testület április rendes ülésén lefolytatott szakmai vita során a jobboldali képviselők számos észrevételt tettek és több ellentmondásra is felhívták a figyelmet jelen rendelet kapcsán. Az észrevételek egy része a most előttünk szereplő javaslatban átvezetésre került, ezt üdvözljük. Ugyanakkor számos észrevételünket nem építették be a javaslatba, így a tervezet további módosítása szükséges. Az alábbiak szerint:

“6. § (8) Annak érdekében, hogy az elültetett fák és cserjék teljes kifejlődésük után ne károsítsák a

szomszédos telket,

a) 1,5 méternél alacsonyabbra növő cserje és örökzöld a telekhatártól, támfaltól, épülettől, építménytől legalább 1,0 méterre,

b) 1,5 méternél magasabbra növő cserje és örökzöld és 4,0 méternél alacsonyabbra növő fa

a telekhatártól legalább 1,5 méterre; támfaltól, épülettől, építménytől legalább 2,5 méterre;”

Az előterjesztő a korábban felmerült problémákra nem adott érdemi választ, ugyanis álláspontunk szerint ez a pont továbbra is meggátolja a zöldfalak létesítését, annak ellenére, hogy a rendelet többször kiemeli ezek fontosságát. Több olyan cserjefajta is van, amit zöldhomlokzatokra futtatnak. Ezen kívül a rendelet szövegében ugyanitt az a, b, pontban fa, cserje és örökzöld szerepel. 2,5 m-ről nehézkes lesz benőni az arra alkalmas homlokzatokat. Példának okáért a borostyán rendszertanilag örökzöld cserje, de ott van a lila akác, a trombitafolyondár és sorolhatnánk. Ebből a példából is jól látszik, hogy a hivatkozott pontok bizonyíthatóan gátolják a zöldfalak terjedését. **Javasoljuk, hogy a 6. § (8) a) és b) pontját töröljük a rendeletből.**

“7. § (5) A mindenkor hatályban lévő vonatkozó szabványok szerint: az ültetőgödör mérete nagy termetű fánál legalább 2 x 2 x 2 m, közepes és kis termetű fánál 1,5 x 1,5 x 1,5 m; nagy termetű cserjénél 80x 80 x 80 cm, közepes termetű cserjénél 60 x 60 x 60 cm, kis termetű cserjénél 40 x 40 x 40 cm legyen, amelytől eltérni kizárólag a fa saját geometriai jellemzőihez igazodóan lehetséges, annak figyelembevételével, hogy a fentiekben lehatárolt talajterfogat méretek nem csökkenhetnek.”

Javasoljuk, hogy a közepes és kis termetű fánál az ültetőgödör mérete 1 x 1 x 1 méterben legyen meghatározva, figyelemmel a terület jellegére.

“10. § (17) Tilos a rendelet hatálya alá eső területeken végzett felújítási, rekonstrukciós munkák befejezését követő 5 éven belül a cserje-, virág-, gye- és útfelületek megbontása

közmű fektetés, közmű karbantartás, útépités vagy útkorrekció miatt, kivéve a közművek hibaelhárítását.”

A rendelet hivatkozott pontja a “Fás szárú növények védelme építési területen” fejezetben található. Álláspontunk szerint viszont sem a virág, sem pedig a gyepp nem tartozik ebbe a kategóriába. A burkolatnál, fánál, cserjénél érthető a moratórium. Ugyanakkor az egynyári növények és a gyepp egy beavatkozás után szinte azonnal pótolható. **Éppen ezért a 10. § (17) bekezdéséből törlésre javasoljuk a virág és a gyepp szavakat.**

“15. § (9) A fa kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a fa lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása, illetve 15 m² -nél nagyobb lombfelülettel rendelkező közterületi cserje kivágása vagy jelentős csonkítása esetén.”

A hivatkozott szakasz a “Fakivágás magánterületen” című fejezetben belül szerepel, ugyanakkor a közterületen található cserjékről rendelkezik. Ezért **javasoljuk a 15. § (9) részből a cserjékre vonatkozó rész törlését.**

“16. § (14) A pótlást szakszerűen, előrelátóan és körültekintően kell elvégezni azért, hogy a fa a fajra (ill. fajtára) jellemző élettartamot és habitust a növekedése során lehetőség szerint elérhesse. Be kell tartani az épületektől, építményektől és közművektől a szakmailag indokolt védőtávolságot és biztosítani kell a fa töve körül legalább 1,5 x 1,5 méteres víz- és légáteresztő, védett felületet valamint szükség szerint a telepített fa egyéb védelmét. A szakszerűtlenül elvégzett pótlás nem vehető figyelembe.”

A Budavári Önkormányzat Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság módosításával egyetértve, javasoljuk, hogy a hivatkozott pontban a **1,5 x 1,5 méteres előírás helyett 1 x 1 méteres szerepeljen.** Számos belvárosi példa igazolja, hogy ekkora felület is képes egyes fatípusok életfeltételeit biztosítani. Ez a módosítás pedig hozzájárul ahhoz, hogy még zöldebbé váljon a kerület.

“30. § Ez a rendelet a kihirdetést követő napon lép hatályba.”

Ilyen rövid határidővel lehetetlen felkészülni a rendelet szabályainak alkalmazására és a jogkövetésre. Ezért **javasoljuk, hogy a rendelet 2023. 07. 01. lépjen hatályba.**

Szövegszerű módosítások:

6. § (8) Annak érdekében, hogy az elültetett fák és cserjék teljes kifejlődésük után ne károsítsák a

szomszédos telket,

a) 1,5 méternél alacsonyabbra növő cserje és örökzöld a telekhatártól, támfaltól, épülettől,

~~építménytől legalább 1,0 méterre,
b) 1,5 méternél magasabbra-növő cserje és örökzöld és 4,0 méternél alacsonyabbra-növő fa
a
telekhatártól legalább 1,5 méterre; támfaltól, épülettől, építménytől legalább 2,5 méterre;”~~

7. § (5) A mindenkor hatályban lévő vonatkozó szabványok szerint: az ültetőgödör mérete nagy termetű fánál legalább 2 x 2 x 2 m, közepes és kis termetű fánál 1 x 1 x 1 m; nagy termetű cserjénél 80x 80 x 80 cm, közepes termetű cserjénél 60 x 60 x 60 cm, kis termetű cserjénél 40 x 40 x 40 cm legyen, amelytől eltérni kizárólag a fa saját geometriai jellemzőihez igazodóan lehetséges, annak figyelembevételével, hogy a fentiekben lehatárolt talajtérfogat méretek nem csökkenhetnek.

10. § (17) Tilos a rendelet hatálya alá eső területeken végzett felújítási, rekonstrukciós munkák befejezését követő 5 éven belül a cserje-, ~~virág~~, ~~gyep~~ és útfelületek megbontása közmű fektetés, közmű karbantartás, útépítés vagy útkorrekció miatt, kivéve a közművek hibaelhárítását.

15. § (9) A fa kivágására és pótlására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni a fa lombzatának 50%-nál jelentősebb mértékű csonkítása, ~~illetve 15 m 2-nél nagyobb lombfelülettel rendelkező közterületi cserje kivágása vagy jelentős csonkítása~~ esetén.

16. § (14) A pótlást szakszerűen, előrelátóan és körültekintően kell elvégezni azért, hogy a fa a fajra (ill. fajtára) jellemző élettartamot és habitust a növekedése során lehetőség szerint elérhesse. Be kell tartani az épületektől, építményektől és közművektől a szakmailag indokolt védőtávolságot és biztosítani kell a fa töve körül legalább 1 x 1 méteres víz- és légáteresztő, védett felületet valamint szükség szerint a telepített fa egyéb védelmét. A szakszerűtlenül elvégzett pótlás nem vehető figyelembe.

30. § Ez a rendelet 2023. 07. 01-én lép hatályba.

Budapest, 2023. 05. 23.

Fazekas Csilla
képviselő

Gulyás Gergely Kristóf
képviselő

Varga Dániel
képviselő